

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący SSO Marcin Miczke (spr.)

Sędziowie: SO Wojciech Hyżak

SR del. Sebastian Przymuszała

Protokolant p. o. stażysty Marta Miernik

po rozpoznaniu 11 czerwca 2015 roku w Poznaniu na rozprawie

sprawy z wniosku Stowarzyszenia (...)

przy uczestnictwie (...) Stowarzyszenia (...), Stowarzyszenia (...)

Polskich i Stowarzyszenia (...)

o wskazanie właściwej organizacji zbiorowego zarządzania

na skutek odwołania uczestnika (...) Stowarzyszenia (...)

od orzeczenia Komisji Prawa Autorskiego z 16 grudnia 2013 r.

sygn. akt DP-WOP.PZ-006/2.1/11

postanawia:

I. zmienić zaskarżone orzeczenie w pkt 1. w ten sposób, że wyeliminować z jego treści sformułowanie: „gdyż w sytuacji gdy nie działa inna organizacja zbiorowego zarządzania niż Wnioskodawca właściwość Wnioskodawcy wynika z uzyskanego przezeń zezwolenia na zbiorowe zarządzanie, na podstawie art.110¹⁷ w zw. z art.107 prawa autorskiego”;

II. oddalić odwołanie w pozostałej części;

III. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć wnioskodawcę i uczestników w zakresie poniesionym.

/-/W. Hyżak /-/M. Miczke /-/S. Przymuszała

UZASADNIENIE

postanowienia z 25.06.2015 r. w przedmiocie odwołania od orzeczenia z 16.12.2013 r.

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. wniosło o wskazanie wnioskodawcy jako właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do pobierania wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach, należnego twórcom scenariuszy, utworów muzycznych i słowno-muzycznych, które zostały stworzone dla filmów wymienionych w załączniku nr 1 do wniosku lub wykorzystane w wymienionych filmach.

Ostatecznie wnioskodawca w piśmie z 25 listopada 2013 r. sprecyzował żądanie przez wskazanie Stowarzyszenia (...) jako właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do pobierania wynagrodzenia

proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach, należnego twórcom utworów muzycznych i słowno-muzycznych stworzonych dla filmów wymienionych w załączniku nr 1 do wniosku z 22.10.2010 r. oraz w załączniku nr 1 do pisma z 1.07.2013 r. bądź w tych filmach wykorzystanych, z wyjątkiem tych twórców, którzy należą do Stowarzyszeniu (...) oraz o wskazanie Stowarzyszenia (...) jako właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do pobierania wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach, należnego twórcom scenariuszy: A. G., M. R., Ł. K., K. U., R. K., S. G., A. M., P. U., A. S., M. P.. Na wypadek uznania przez KPA, że twórcy winni być wskazani z imienia i nazwiska, wniosek w pkt 1 dotyczy twórców utworów wymienionych w Załącznikach od 3 do 7 pisma z 1 lipca 2013 r, podtrzymując wniosek ewentualny o uznanie właściwości wnioskodawcy w stosunku do tych twórców wymienionych z imienia i nazwiska.

(...) Stowarzyszenie (...) oraz Stowarzyszenie (...) wnieśli o oddalenie wniosku. Stowarzyszenie (...)

Orzeczeniem z 16 grudnia 2013 r. Komisja Prawa Autorskiego (dalej KPA) w pkt 1. oddaliła wniosek w odniesieniu do utworów muzycznych i słowno-muzycznych wymienionych w Załączniku nr 1 do wniosku z 22 października 2010 r. oraz w Załączniku nr 1 do pisma z 1 lipca 2013 r., które to załączniki stanowią załącznik do niniejszej decyzji, gdyż w sytuacji gdy nie działa inna organizacja zbiorowego zarządzania niż Wnioskodawca właściwość Wnioskodawcy wynika z uzyskanego przezeń zezwolenia na zbiorowe zarządzanie, na podstawie art. 110¹⁷ w zw. z art. 107 prawa autorskiego, w pkt 2. wskazała Wnioskodawcę jako organizację właściwą w rozumieniu art. 107 prawa autorskiego w odniesieniu do następujących twórców scenariuszy: A. G., M. R., K. U., R. K., S. G., P. U., A. S., M. P. do pobierania wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach.

KPA uzasadniała, że w toku postępowania zostało wyjaśnione, że lista utworów audiowizualnych nie wystarcza dla wyznaczenia organizacji właściwej w rozumieniu art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (tj. Dz. U. 2006, Nr 90 poz. 631 ze zm.). Według tego przepisu należy bowiem wskazać twórców utworów i wykazać, że twórcy ci nie należą do żadnej organizacji albo nie ujawnili swojego autorstwa. Dopiero po takich ustaleniach można określić, która z organizacji zbiorowego zarządzania działających na tym samym polu eksploatacji jest organizacją właściwą.

Po ustaleniu przez Zespół Orzekający KPA uczestników postępowania, którymi są Stowarzyszenie (...), Stowarzyszenie (...) i (...) Stowarzyszenie (...) okazało się, że na polu eksploatacji wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach drugą organizacją zbiorowego zarządzania działającą na tym samym polu jest Stowarzyszenie (...) w odniesieniu do autorów scenariuszy oraz dzieł słownych. Uczestnik ten złożył listę twórców przez siebie reprezentowanych, co spowodowało, że w odniesieniu do tych twórców nie było możliwe wskazanie Wnioskodawcy jako organizacji właściwej. W związku z tym Wnioskodawca ograniczył Wniosek do twórców utworów muzycznych i słowno - muzycznych stworzonych lub wykorzystanych w filmach wymienionych w załącznikach do pism Wnioskodawcy z 22 października 2010r. i 1 lipca 2013r., z wyjątkiem twórców, którzy należą do Stowarzyszenia (...). Ponadto wnosił o wyznaczenie Stowarzyszenia (...) jako organizacji właściwej do pobierania wynagrodzeń z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach należnego wskazanym imiennie twórcom scenariuszy, których nie reprezentuje Stowarzyszenie (...).

KPA po zapoznaniu się z przedłożonymi przez Wnioskodawcę i Uczestników pismami oraz po wysłuchaniu Wnioskodawcy i Uczestników postępowania ustalił, że w odniesieniu do twórców utworów muzycznych i słowno - muzycznych nie zachodzą przesłanki określone w art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 1994 r. do wskazania Wnioskodawcy jako organizacji właściwej do pobierania wynagrodzeń należnych współtwórcom z tytułu wyświetlania utworów audiowizualnych w kinach, gdyż bezspornie uprawnioną organizacją we wskazanym wyżej zakresie jest Stowarzyszenie (...). W zakresie utworów muzycznych i słowno-muzycznych stworzonych lub wykorzystanych w utworach audiowizualnych wyświetlanych w kinach pobiera wynagrodzenia dla twórców tych utworów należne na podstawie art.70 ust. 2¹ pkt 1 prawa autorskiego tylko Stowarzyszenie (...). Tylko ta organizacja uzyskała w tym zakresie zezwolenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i tylko ta organizacja objęła te utwory rzeczywiście w zarząd. Nie została zatem spełniona przesłanka wskazania organizacji właściwej określona w art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, tj. przesłanka działania innej organizacji na tym samym polu

eksploatacji. W tym zatem zakresie, w świetle art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, KPA wniosek oddaliła.

W odniesieniu do autorów scenariuszy na polu eksploatacji wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach KPA ustaliła, że działa zarówno Stowarzyszenie (...), jak i Stowarzyszenie (...). W tym zakresie zatem uznała, że należy wyznaczyć Wnioskodawcę jako organizację właściwą do pobierania wynagrodzenia względem tych autorów, którzy nie należą do żadnej z tych organizacji.

Odwołanie złożył uczestnik postępowania (...) Stowarzyszenie (...). Zaskarżył orzeczenie KPA w pkt 1. Zarzucił KPA naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, to jest:

- art. 325 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na takim sformułowaniu sentencji punktu 1. orzeczenia, że jego ewentualna realizacja nie jest możliwa, gdyż Komisja Prawa Autorskiego nie wskazała żadnego utworu muzycznego i słowno-muzycznego, do którego odnosi się oddalenie wniosku;

- art. 325 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na takim sformułowaniu sentencji punktu 1. orzeczenia, że wykracza ono poza rozstrzygnięcie o żądaniu Wnioskodawcy i Uczestników, błędnie dodatkowo poruszając kwestię, czy na danym polu działa inna organizacja zbiorowego zarządzania niż Wnioskodawca i z czego wynika właściwość Wnioskodawcy;

- art. 233 § 1 k.p.c., 328 § 2 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie przez Komisję Prawa Autorskiego istotnych ustaleń sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i błędne przyjęcie, że nie działa inna niż Wnioskodawca organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi na polu eksploatacji wyświetlania;

- art. 107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przez błędne przyjęcie, że nie istnieje przesłanka powodująca konieczność wskazania organizacji właściwej pomimo tego, że na polu eksploatacji wyświetlania działają co najmniej dwie organizacje zbiorowego zarządzania tzn. Wnioskodawca i Stowarzyszenie (...);

- art. 107 ustawy o prawie autorskimi prawach pokrewnych poprzez błędne uznanie, że artykuł ten uzależnia wymóg wskazania organizacji właściwej przez Komisję Prawa Autorskiego od ustalenia, że na jednym polu eksploatacji działają co najmniej dwie organizacje zbiorowego zarządzania i dodatkowo, że organizacje te działają w zakresie tego samego rodzaju utworów, pomimo tego, że przepis art. 107 w ogóle nie wspomina o rodzaju utworów.

Uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1. przez orzeczenie o oddaleniu wniosku o wskazanie Stowarzyszenia (...) jako właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do pobierania wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach należnego twórcom utworów muzycznych i słowno-muzycznych wymienionych w Załącznikach nr 3,4,5,6 i 7 do pisma Wnioskodawcy z dnia 1 lipca 2013 r. i zasądzenie od Wnioskodawcy na rzecz Uczestnika (...) Stowarzyszenie (...) kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym w Poznaniu według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania i o zasądzenie od Wnioskodawcy na rzecz Uczestnika kosztów postępowania przed Sądem Okręgowym w Poznaniu.

Wnioskodawca wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od odwołującego uczestnika kosztów postępowania według norm przepisanych.

Stowarzyszenie (...) polskich wniósł o odrzucenie dowołania ze względu na brak interesu prawnego, ewentualnie o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie okazało się częściowo zasadne.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia Komisji Prawa Autorskiego (dalej KPA) w zakresie, w jakim odnoszą się do pkt 1. orzeczenia z 16 grudnia 2013 r., objętego zakresem zaskarżenia, którym sąd odwoławczy jest związany. Podziela także w części argumentację prawną KPA odnoszącą się do wykładni art.107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej UPA), nie zgadzając się jednak z wnioskiem, że wyznaczenie organizacji właściwej odnosi się do konkretnych twórców utworów. Argumentacja prawna wymaga nadto uzupełnienia, a samo rozstrzygnięcie wymagało korekty.

Odwołujący ma interes prawny w zaskarżeniu orzeczenia. Sąd Okręgowy podziela stanowisko, wyrażone w postanowieniu SN z dnia 4 stycznia 2012 r., III CZ 78/11 (Legalis), że w postępowaniu nieprocesowym kwestię istnienia interesu prawnego rozważa się w kontekście art. 510 § 1 k.p.c. Tu interes prawny może być również pośredni, pozostający obok istoty oraz skutków mającego zapaść rozstrzygnięcia. Interes prawny w postępowaniu nieprocesowym nie wynika bowiem, tak jak w procesie, z naruszenia lub zagrożenia sfery prawnej wnioskodawcy, lecz z pewnych zdarzeń prawnych, które wywołują konieczność uregulowania wiążących się z nimi stosunków prawnych i rodzą obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania lub wzięcia w nim udziału. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyraża się w większości zgodne poglądy, że apelację może wnieść strona niezadowolona z rozstrzygnięcia wydanego przez Sąd I instancji („pokrzywdzona” tym rozstrzygnięciem). Oznacza to, najogólniej biorąc, że apelację może wnieść strona, która nie utrzymała się ze swoimi żądaniami i wnioskami. Wynika to choćby stąd, że taka strona powinna żądać zmiany lub uchylecia orzeczenia.(...) Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 13.08.1997 r. I CKN 207/97 i z dnia 5.09.1997 r. III CKN 152/97 (niepublik.) wyraźnie stwierdził, że strona nie może zaskarżyć orzeczenia, które jest dla niej jednoznacznie korzystne i zgodne z jej wnioskami. (...) W postępowaniu nieprocesowym kwestię istnienia interesu prawnego rozważa się w kontekście art. 510 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem zainteresowanym, a więc ewentualnym uczestnikiem postępowania nieprocesowego, jest każdy, czyich praw dotyczy wynik sprawy. Interes prawny (a więc nie gospodarczy lub czysto faktyczny) może być bezpośredni lub pośredni, pozostający obok istoty oraz skutków mającego zapaść rozstrzygnięcia. Interes prawny w postępowaniu nieprocesowym nie wynika z reguły, tak jak w procesie, z naruszenia lub zagrożenia sfery prawnej wnioskodawcy, lecz z pewnych zdarzeń prawnych, które wywołują konieczność uregulowania wiążących się z nimi stosunków prawnych i rodzą obiektywną potrzebę wszczęcia postępowania lub wzięcia w nim udziału (uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19.02.1981 r. III CZP 2/81, OSNCP 1981, nr 8, poz. 144). (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2006 r. I CK 329/05 LEX nr 488999).

W postępowaniu o wskazanie organizacji właściwej na podstawie art.107 w zw. z art.110¹ ust.2 pkt 4 UPA uczestnikami postępowania są organizacje zrzeszające podmioty korzystające z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, których działalność objęta jest zakresem wniosku, jeżeli złożą wniosek o udział w tym postępowaniu – art.110¹⁷ ust.3 pkt 3 UPA. Taki status ma odwołujący, który złożył wniosek o uczestnictwo w postępowaniu i takim uczestnikiem jest. Rozstrzygnięcie sprawy dotyczy jego praw, bo dotyczy ewentualnego wyznaczenia podmiotu, któremu członkowie uczestnika będą zobowiązani płacić wynagrodzenie proporcjonalne do wpływów, o którym mowa we wniosku. Uczestnik postępowania ma prawo do formułowania własnych wniosków odnośnie żądania wniosku. W toku postępowania wnosił o oddalenie wniosku o wskazanie właściwej OZZ, a nie o ustalenie, czy na danym polu eksploatacji w zakresie określonej kategorii praw działa jedynie wnioskodawca. Uważał nadto, że wyznaczenie organizacji właściwej winno wprost odnosić się do twórców utworów wskazanych z imienia i nazwiska. Orzeczenie KPA w pkt 1. Nie spełnia tych żądań uczestnika. W związku z tym uczestnik ma oczywisty interes prawny w uzyskaniu orzeczenia korzystnego dla siebie i według niego niewadliwego z punktu widzenia jego żądań, przepisów kodeksu postępowania cywilnego oraz, w przypadku tej sprawy, przepisów prawa autorskiego. Stąd gravamen uczestnika w zaskarżeniu orzeczenia KPA nie budził wątpliwości Sądu Okręgowego.

Zarzut naruszenia art.325 w zw. z art.13 § 2 kpc jest bezzasadny. Oddalenie wniosku ma ten skutek, że postanowienie w tym zakresie nie podlega wykonaniu. W sytuacji, gdy sąd uznaje roszczenie bądź żądanie za nieuzasadnione, oddala pozew bądź wniosek, w zależności od rodzaju postępowania. Konieczność uszczegółowienia czy sprecyzowania w samej sentencji zakresu oddalenia żądania pojawia się wyłącznie wtedy, gdy jest to potrzebne do uniknięcia wątpliwości, jakiej części żądania to oddalenie dotyczy. Powinno się odnosić jedynie do treści żądania. W tym

przypadku orzeczenie KPA odnosi się do treści żądania wniosku, po drugie przez odniesienie do części tego żądania wskazuje zakres jego oddalenia.

KPA stanęła na stanowisku, że skoro do tych samych kategorii praw nie ma zbiegu organizacji zbiorowego zarządzania (dalej OZZ) na polu wyświetlania, którego dotyczy wniosek (Stowarzyszenie (...) faktycznie nie działa w kategorii praw: utwory muzyczne i słowno-muzyczne stworzone bądź wykorzystane w filmach, na polu wyświetlania, czyli nie zarządza prawami twórców tych utworów, którymi zarządza jedynie wnioskodawca), to nie została spełniona przesłanka z art.107 UPA i to stanowisko należy podzielić. KPA co prawda stwierdziła też, sprzecznie z wykładnią Sądu Najwyższego zawartą w uzasadnieniu wyroku z 16 września 2009 r. (I CSK 35/09 OSNC 2010/3/47, Biul.SN 2009/12/10, M.Prawn. 2010/17/962-965 LEX 533523), że tylko (...) otrzymał zezwolenie w tym zakresie, czego Sąd Okręgowy nie podziela, jednak zaakcentowała też, że tylko (...) objął w zarząd prawa do utworów muzycznych i słowno – muzycznych na polu wyświetlania. Nie ma więc przesłanki istotnej dla zastosowania art.107 UPA wynikającej z art.105 UPA, a więc, że do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania. Sąd Okręgowy podziela przy tym pogląd wyrażony przez SN w wyroku z dnia 17 września 2014 r. (I CSK 621/13), że istotą domniemania z art. 105 ust. 1 UPA jest zwolnienie organizacji zbiorowego zarządzania od obowiązku wykazywania upoważnienia do reprezentacji w procesie o ochronę praw autorskich lub pokrewnych na polach eksploatacji, które objęte są zezwoleniem Ministra Kultury i Sztuki. Nie można się na nie powołać, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania. Do uchylecia tego domniemania nie wystarczy jednak samo wskazanie, że istnieje inna organizacja działająca w tym samym zakresie. Kwestionujący legitymację danej organizacji w odniesieniu do konkretnych praw musi ponadto wykazać, że inna organizacja działająca w tym samym zakresie powołuje się wobec niego na swój tytuł do tych samych praw. (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 lutego 2014 r. VI ACa 1780/13). Zatem co do znaczenia domniemania z art.105 UPA i jego obalenia Sąd Okręgowy nie podziela poglądu wyrażonego w wyroku SN z 16 września 2009 r. cyt. wyżej.

KPA wyznacza, na podstawie art.107 UPA, OZZ w sytuacji, gdy upada domniemanie z art.105 ust.1 UPA, a więc, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, przy, oczywiście, zaistnieniu przesłanek z art.107 UPA, to jest, gdy twórca lub uprawniony z tytułu prawa pokrewnego nie należy do żadnej organizacji albo nie ujawnił swojego autorstwa. Wyznaczenie organizacji właściwej dotyczy bowiem tych sytuacji, gdy chodzi o zarządzanie zbiorowe (a więc np. opisane w art.21⁽¹⁾ UPA, art.70 ust.3 UPA), a więc, gdy OZZ zarządza zbiorowo prawami majątkowymi określonej kategorii na określonych polach ich eksploatacji. Nie dotyczy więc zarządzania indywidualnego. Stąd też wyznaczenie organizacji właściwej na podstawie art.107 UPA polega na wskazaniu konkretnej OZZ jako jedynej uprawnionej do zbiorowego zarządzania określoną kategorią majątkowych praw autorskich na określonych polach eksploatacji. KPA musi ustalić, czy jest więcej, niż jedna OZZ działająca na danym polu eksploatacji, po drugie, czy zarządza tą samą kategorią praw, po trzecie, czy twórca nie należy do żadnej organizacji bądź jest anonimowy. Jeżeli jest choćby jeden taki twórca, co do którego powstaje spór o zarządzanie jego prawami (więcej, niż jedna OZZ chce zarządzać), KPA ma kompetencje i obowiązek wskazania organizacji właściwej w kontekście konkretnego przepisu, który przewiduje obowiązkowe zarządzanie przez OZZ. Orzeczenie KPA obejmuje jedynie wskazanie organizacji właściwej (art.110⁽¹⁾ ust.2 pkt 4 w zw. z art.107 UPA i w zw. z konkretnym przepisem narzucającym zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi) w zakresie określonej kategorii praw na polu eksploatacji, którego dotyczy wniosek. Nie chodzi o indywidualnie wskazanych twórców, ale o całą kategorię praw na danym polu eksploatacji, którego dotyczy wniosek. (min. Komentarz do art.107 UPA Monika Czajkowska – Dąbrowska LEX, Marek Bukowski Komentarz do art.107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stan prawny 2014.12.01). Wniosek w zakresie wyznaczenia organizacji właściwej w odniesieniu do utworów muzycznych i słowno – muzycznych (kategorie praw), na polu eksploatacji wyświetlania, w zakresie pobierania wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów (a więc w odniesieniu do art.70 ust.2 pkt 1 UPA w brzmieniu obowiązującym do 31.10.2007 r. dotyczącym zbiorowego zarządzania prawami autorskimi) powinien zostać oddalony. KPA w pkt 1. orzeczenia sprecyzowała zakres oddalenia wniosku przez odniesienie do załączników do wniosku z 22.10.2010 r. i z 1.07.2013 r. Ponieważ załączniki zawierają tytuły filmów, odniesienie się do nich jest w istocie zindywidualizowaniem dzieł muzycznych i słowno – muzycznych stworzonych do filmów bądź w nich wykorzystanych

i ich twórców. Gdyby orzeczenie KPA wyznaczało organizację właściwą przez takie odniesienie, byłoby to w świetle zaprezentowanej wykładni art.107 UPA niezasadne. Jednak w przypadku oddalenia wniosku zabieg ten służy jedynie do sprecyzowania, jaka część żądania wniosku została oddalona i jest poprawny. Nie ma natomiast uzasadnienia odniesienie zakresu oddalenia do załączników nr 3, 4, 5, 6 i 7 do pisma Wnioskodawcy z 1 lipca 2013 r., bo nie ma ono odniesienia do treści wniosku.

Zarzut naruszenia art.325 w zw. z art.13 § 2 kpc przez orzeczenie przez KPA ponad żądanie wniosku w zakresie kwestii, czy na danym polu działa inna organizacja zbiorowego zarządzania, niż Wnioskodawca i z czego wynika właściwość Wnioskodawcy, okazał się w swej istocie zasadny. Art.107 w zw. z art. 110⁽¹⁾ ust.2 pkt 3 UPA daje KPA kompetencje do wskazania organizacji właściwej w przypadku spełnienia przesłanek z art.107 UPA. Zakres orzeczenia KPA dotyczy jedynie wskazania organizacji właściwej, a nie ustalenia, czy na danym polu eksploatacji działa więcej, niż jedna OZZ. Wnioskodawca nie żądał wydania przez KPA orzeczenia ustalającego ten ostatni fakt. Pomijając to, że nie mógłby żądać wydania takiego orzeczenia, bo kompetencje orzecznicze KPA jasno wskazane są w art.110⁽¹⁾ ust.2 UPA, poza te kompetencje KPA nie może wykroczać, to brak żądania ustalenia czyni oczywiście uzasadnionym zarzut wyjścia ponad żądanie. W istocie więc zarzut naruszenia nie tyle art.325 kpc w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art.110⁽¹⁾ ust.3 UPA, co naruszenia art.321 § 1 kpc w zw. z art.110⁽¹⁾ ust.3 UPA i art.110⁽¹⁾ ust.2 pkt 4 UPA. Ustalenia co do tego, czy na danym polu eksploatacji działa więcej, niż jedna OZZ, powinny znaleźć się w uzasadnieniu orzeczenia – art.328 § 2 kpc w zw. z art. 110⁽¹⁾ ust.3 UPA. Odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego może przybrać formę stosowania niektórych z nich wprost, innych z modyfikacjami uwzględniającymi istotę postępowania przed KPA oraz jego specyfikę, jak też dotyczyć przepisów, które ze względu na tę specyfikę w ogóle nie znajdują zastosowania. (odpowiednio poglądy co do stosowania przepisów o procesie do innych rodzajów postępowań: teza 6 do art.13 Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego H. Dolecki LEX). Zasadą jest jednak stosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego do postępowania przed KPA. Zdaniem Sądu Okręgowego, odpowiednie stosowanie art.321 § 1 kpc do postępowania przed KPA polega na stosowaniu go wprost. Należy pamiętać, że na skutek odwołania od orzeczenia KPA, sąd powszechny, stosując wprost przepisy o postępowaniu nieprocesowym, orzeka o żądaniu wniosku. Zasadą w postępowaniu nieprocesowym jest orzekanie na wniosek (art.506 kpc), a więc także w jego zakresie. Art.321 § 1 kpc będzie stosowany odpowiednio w ten sposób, że znajdzie zastosowanie wprost. Sąd powszechny nie mógłby więc orzec w sentencji postanowienia o ustaleniu, że na danym polu eksploatacji w zakresie określonej kategorii praw działa jedna, czy więcej OZZ. Mógłby jedynie wskazać właściwą OZZ do zarządzania prawami autorskimi określonej kategorii na danym polu eksploatacji, w kontekście konkretnego przepisu regulującego obowiązek zbiorowego zarządzania tymi prawami, albo wniosek oddalić. Zasada orzekania przez KPA na wniosek o wskazaniu organizacji właściwej wynika zresztą jasno z art.110⁽¹⁷⁾ ust.2 w zw. z art.107 UPA, art.110⁽¹⁾ ust.2 pkt 4 i ust.3 UPA w zw. z art.506 kpc. Nie ma więc żadnego powodu, aby do postępowania przed KPA nie stosować odpowiednio art.321 § 1 kpc przez zastosowanie go wprost.

Mając powyższe na uwadze należało z treści orzeczenia wyeliminować sformułowanie: „gdyż w sytuacji gdy nie działa inna organizacja zbiorowego zarządzania niż Wnioskodawca właściwość Wnioskodawcy wynika z uzyskanego przezeń zezwolenia na zbiorowe zarządzanie, na podstawie art.110¹⁷ w zw. z art.107 prawa autorskiego”.

Niezasadny okazał się zarzut naruszenia przez KPA art.233 par.1 i art.328 § 2 kpc. Odwołujący nie odniósł zarzutu do oceny dowodów, której dotyczy art.233 § 1 kpc, a więc do oceny dowodów przez pryzmat zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, w kontekście całego materiału dowodowego, do mocy dowodów i ich wiarygodności. Z kolei zarzut naruszenia art.328 § 2 kpc nie ma uzasadnienia, skoro orzeczenie KPA nie odnosi się do wskazania organizacji właściwej przez odniesienie do konkretnych autorów i ich utworów, ale dotyczy oddalenia wniosku o wskazanie OZZ jako jedynej uprawnionej do zarządzania określoną kategorią majątkowych praw autorskich na określonym polu eksploatacji. Utrwalone są poglądy, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywołu, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (Przemysław Telenga Komentarz do

art.328 KPC LEX i wskazane tam orzeczenia SN). Z uzasadnienia KPA, jakkolwiek lakonicznego, można jednak wywieść tok rozumowania, które doprowadziło do rozstrzygnięcia w pkt 1. Orzeczenia z 16 grudnia 2013 r. Istotą jest bowiem stwierdzenie KPA, że na polu eksploatacji wyświetlanie w zakresie kategorii praw do utworów muzycznych i słowno – muzycznych stworzonych bądź wykorzystanych w filmach, zarząd objął jedynie wnioskodawca, żadna inna organizacja nie rości sobie praw do zarządzania tymi prawami. To proste ustalenie, niesporne w sprawie, stanowi podstawę faktyczną rozstrzygnięcia w pkt 1. zaskarżonego orzeczenia.

Zarzut naruszenia art.107 UPA przez błędne przyjęcie, że nie istnieje przesłanka powodująca konieczność wskazania organizacji właściwej mimo, że na polu wyświetlanie działają co najmniej dwie organizacje – (...) i (...), jest niezrozumiały, skoro (...) Stowarzyszenie (...) nie domagało się przed KPA uwzględnienia wniosku, ale jego oddalenia, takie samo żądanie formułując w odwołaniu. Powtórzyć jedynie wypada, że KPA co prawda stwierdziła, sprzecznie z wykładnią SN zaprezentowaną w uzasadnieniu wyroku z 2009 r. (cyt. wyżej), że tylko (...) otrzymał zezwolenie na zarządzanie kategorią praw autorskich na polu eksploatacji, o których mowa we wniosku, czego SO w tym składzie nie podziela, jednak zaakcentowała też, że tylko (...) objął w zarząd prawa do utworów muzycznych i słowno – muzycznych na polu wyświetlanie. Nie została więc spełniona przesłanka istotna dla zastosowania art.107 UPA, wynikająca z art.105 ust.1 UPA, a więc, że do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania. Oddalenie wniosku jest więc zasadne.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art.107 UPA przez przyjęcie, że przepis uzależnia wymóg wskazania organizacji właściwej od ustalenia, że organizacje zbiorowego zarządzania działają w zakresie tego samego rodzaju utworów, skoro stanowi on tylko o polach eksploatacji. Odwołujący dokonał jedynie prostej, gramatycznej wykładni przepisu art.107 KPA, bez odniesienia się do wykładni systemowej i funkcjonalnej. A więc bez odniesienia się do art.105 ust.1 UPA oraz do pozostałych przepisów prawa autorskiego, przede wszystkim odnoszących się do zbiorowego zarządzania majątkowymi prawami autorskimi. Wykładnia tych przepisów odnosząca się do przesłanek wyznaczenia organizacji właściwej i zakresu orzeczenia KPA została zaprezentowana wyżej. Wypada więc tylko powtórzyć, że wbrew literalnemu brzmieniu art.107 UPA brak jest podstaw do przyjęcia, że hipoteza tego przepisu realizuje się w każdym przypadku pokrywania się pól eksploatacji OZZ. O kolizji zakresów reprezentacji OZZ możemy bowiem mówić jedynie wówczas, gdy poza działaniem na tym samym polu eksploatacji reprezentują również te same kategorie podmiotów uprawnionych lub te same kategorie utworów lub przedmiotów praw pokrewnych. (tak Marek Bukowski Komentarz do art.107 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stan prawny 2014.12.01 oraz poglądy zaprezentowane w Komentarzu pod red. J. Barty i R. Markiewicza do art.107 UPA LEX Wolters Kluwer W-wa 2011 r. przez Monikę Czajkowską – Dąbrowską).

Wobec powyższego, uznając odwołanie za częściowo zasadne, należało zmienić zaskarżone orzeczenia KPA na podstawie art.386 § 1 kpc w zw. z art.13 § 2 kpc i art.110¹⁷ ust.6 UPA. W pozostałej części odwołanie podlegało oddaleniu jako bezzasadne na podstawie art.385 w zw. z art.13 § 2 i art.110¹⁷ ust.6 UPA.

Kosztami postępowania Sąd Okręgowy obciążył wnioskodawcę i uczestników w zakresie poniesionym na podstawie art.520 § 1 kpc.

/-/W. Hyżak /-/M. Miczke /-/S. Przymuszała